

Advies aan Provinciale Staten

Uw contactpersoon
M.C.H. van Boheemen
AD/STG

Doorkiesnummer +31 235144628
boheemenm@noord-holland.nl

Tbv Statenvergadering d.d	13-9-2021
Commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid	
Datum commissievergadering	6-9-2021

9 september 2021

1 | 6

Onderwerp:

Voordracht 45, Herallocatie Investeringspakket Bereikbaarheid Alkmaar

De commissie adviseert:

De voordracht Herallocatie Investeringspakket Bereikbaarheid Alkmaar als hamerstuk te agenderen voor de Statenvergadering van maandag 13 september 2021.

Uittreksel concept-verslag commissie M&B 6-9-2021:

5 A-agenda Mobiliteit, Bereikbaarheid en Infrastructuur

5b. Voordracht Herallocatie Investeringspakket Bereikbaarheid Alkmaar

Mevrouw **Van Geffen** (VVD) meldt dat de VVD een dubbel gevoel heeft bij deze voordracht. De fractie verwelkomt de keerhaven in de Boekelermeer, waardoor vorm kan worden gegeven aan de Modal Shift van weg naar water. Wat dat betreft complimenten voor het voorstel.

De VVD is minder blij dat geld hiervoor wordt weggehaald bij de Nollenweg en de manier waarop dit gebeurt. De N242 is een knelpunt dat de komende jaren snel groter zal worden. Dit college lijkt hiervoor de ogen te sluiten, schrappt een oplossing die al jaren in de planning zat en belooft een vage oplossing in de toekomst. Hiermee worden de problemen en financiële consequenties vooruit geschoven. De VVD krijgt graag de toezegging van de gedeputeerde hoe nu concreet verder wordt gegaan met de N242 en welke garanties er zijn dat met het nieuwe Perspectief Mobiliteit de plannen niet geschrapt worden. De beantwoording van technische vragen was op dit punt niet helder. De N242 is opeens een nieuw project geworden waaraan nieuwe criteria zijn verbonden. Kan de gedeputeerde aangeven wat de zeer nabije toekomst inhoudt voor de N242?

Vorig jaar was onduidelijk waarom het project Nollenweg niet in het coalitieakkoord zou passen. Nu komt de aap uit de mouw. Provinciale Staten vindt de weg teveel op doorstroming en auto's gericht. De VVD roept op tot het volledig en transparant informeren, in plaats van de Staten voorzien van informatie in deelblokjes.

Mevrouw **Kuiper** (CDA) zegt dat uit voorliggend stuk blijkt dat ook voor de provincie geldt dat geld maar een keer kan worden uitgegeven. Het is goed dat wordt gekeken naar de effectiviteit van de inzet van

provinciale middelen. Nu het beeld helder is dat de inzet van de middelen, die eerst voor het project Nollenweg waren gereserveerd, op een betere en andere manier kan plaatsvinden, daar neemt het CDA nu kennis van. Er is ambitie om meer goederenvervoer over water te doen laten plaatsvinden, om hiermee de wegen te ontlasten en om beter gebruik te maken van de onbenutte capaciteit van vaarwegen. Er blijft nog geld gereserveerd voor de verbetering van de N508, want er was een aanleiding om dit project op te nemen in het IMPI.

Welke gevolgen heeft het weghalen van geld voor dit project?

Het CDA ontvangt graag een toelichting op de risicobuffer van 2,8 miljoen euro en de niet bestede middelen binnen het Investeringspakket Bereikbaarheid Alkmaar. Aan welke besteding moet worden gedacht als risico's zich niet hebben voorgedaan en projecten minder hebben gekost dan gedacht?

De heer **Klein** (CU) is verbaasd over het voorstel. Afgezien van het onderdeel Nollenweg roept het voorstel de vraag op in hoeverre een integrale afweging is gemaakt. In het IMPI van vorig jaar kon de heer Klein de haven in Boekelermeer niet terugvinden. Welke onderbouwing is er dat een investering van 7,5 miljoen euro in een haven een betere investering is dan een andere investering in een project dat in het IMPI staat?

De heer **Deen** (PVV) stelt dat voor de verkeerssituatie op de Nollenweg nu slechts nog onderzoek wordt gedaan naar kleinschalige oplossingen. De uitkomsten worden in het volgende IMPI verwerkt. De PVV is daar zeer benieuwd naar.

In de voordracht en op de website van gemeente Alkmaar worden allerlei argumenten gegeven waarom het goed zou zijn om 7,5 miljoen euro uit te geven aan een haven. Het gaat om veel belastinggeld dat wordt uitgegeven aan verduurzaming en circulaire economie. De PVV hoort graag van de gedeputeerde hoe hard de economische voordelen zijn van deze havenontwikkeling. Kunnen meer details worden gegeven over de verkeers- en infravoordelen die de haven zou moeten opleveren? Deze vragen zijn redelijk technisch van aard en kunnen dus op een later tijdstip worden beantwoord.

De heer **Hoogervorst** (SP) zegt dat de SP-fractie goed kan leven met het voorstel.

Geven groei en de aard van bedrijven aanleiding om een impuls te geven aan de havenontwikkeling? Ligt er al een concreet plan? Zo nee, hoe loopt het proces om tot een concreet plan te komen? Welke rol kan de provincie als partner hierin spelen? Is er een financieel plaatje als het gaat over de ontwikkeling en totstandkoming van een havengebied nabij de Boekelermeer? De SP is in principe een groot voorstander van het bevorderen van goederenvervoer over water. Het ontlast de wegen op land en kan leiden tot het juist niet aanleggen van niet meer noodzakelijke infrastructuur.

Bij het project N9/Kogendijk is het wachten op toezeggingen van Rijkswaterstaat en het Ministerie van I & W. Waarom komen zij niet over de brug met hun bijdrage? Wat als die bijdrage niet komt?

De heer **Hollebeek** (PvdD) merkt op dat het niet zo is dat 60 miljoen euro uitgegeven moet worden. Het is niet zo dat we net zolang moeten zoeken totdat we het geld hebben opgemaakt. Het idee omtrent een haven zingt al enige tijd rond. Staan andere bedrijven nu wel te springen om een haven, of wil Alkmaar stedelijke vernieuwing, waarbij een haven een lokmiddel is? In 2009 was Alkmaar niet enthousiast over het plan voor een haven en wilde ze financieel niet bijspringen. Wat is haalbaarheid en levensvatbaarheid van de haven heden te dagen?

De PvdD is een voorstander van transport over water, maar er moet wel vraag naar zijn, of komen. De gereserveerde 7,5 miljoen euro is onvoldoende voor de aanleg van een keerhaven. Andere partijen moeten ook een duit in het zakje doen. Samen met afslag A9 Heiloo wordt dit de zesde ontsluiting van

bedrijventerrein Boekelermeer. De PvdD stelt voor om de vier bestaande wegontsluitingen te verbeteren, goed in te zetten op de haven en het geld van de afslag A9 Heiloo daarvoor te gebruiken. Het project N9/Kogendijk kampt met een dekkingstekort van anderhalf miljoen euro. Wordt de ontbrekende dekking aangevuld, of komt het project te vervallen?

Mevrouw **Van der Waart** (GL) zegt dat GL tevreden is met de voorgestelde wending. Investeren in verkeersveiligheid met name voor langzaam verkeer en de Modal Shift vindt GL een betere besteding dan de eenzijdige autodoorstroom gerelateerde projecten. GL ziet de herallocatie van het geld als de juiste oplossing. Interessant hierbij is de keuze om geld in te zetten voor de havenontwikkeling Boekelermeer. GL is een voorstander van goederenvervoer over water. Wel mist de fractie een onderbouwing van de te verwachten effecten. Is het realistisch om uit te gaan van de te verwachten effecten, zoals een verplaatsing van de goederenstromen. Net als andere fracties vraagt GL om een onderbouwing, een plan, of een inventarisatie van de behoeften van de aanwezige bedrijven.

Deel B Bergerweg: het is goed om te investeren in voetgangers en fietsers. Het fietspad is smal en een voetpad ontbreekt, terwijl dit een schoolroute betreft.

Wat zijn de aanpassingen in het project Nollenweg? Dit is lastig te beoordelen. Tijdens de briefing over het IMPI is, naar aanleiding van vragen van mevrouw Kuiper, gezegd dat van alle projecten actuele informatie beschikbaar is, ook voor bewoners

GL is tevreden met de doelstellingen en de gewijzigde focus, maar vraagt wel om een toelichting.

De heer **Mangal** (DENK) is benieuwd wat er is gebeurd, wat leidde tot nieuwe inzichten, dat projecten geschrapt kunnen worden. Waren Provinciale Staten wel goed voorgelicht, of betreft het overgebleven geld dat opgemaakt moet worden?

De heer **Steeman** (D66) zegt dat een voordracht als deze laat zien hoe het Perspectief Mobiliteit in de praktijk werkt. Niet zondermeer investeren in een grootschalig project dat als eenzijdig autodoorstroming gezien wordt, maar investeren in kleinschaligere projecten gericht op OV of een andere vorm van mobiliteit, zoals het voor de Regio Alkmaar belangrijke havenproject Boekelermeer.

D66 blijft graag op de hoogte van de voortgang in dit bredere dossier. De bereikbaarheid van de Regio Alkmaar vergt meer dan de in dit stuk genoemde plannen en projecten. In de regio zijn meerdere grote en kleine knelpunten die de aandacht van de provincie verdienen. Daar waar gemeenten de nek uitsteken om een knelpunt te agenderen, verwacht D66 dus ook dat de provincie meedenkend en probleem oplossend aan tafel schuift. Soms is een helder en onderbouwd nee behulpzamer dan een ontwijkend antwoord. D66 is het eens met het voorstel onder voorbehoud van de beantwoording van de gestelde vragen.

Gedeputeerde **Olthof** legt uit dat er al in 2009 besluitvorming heeft plaatsgevonden over de voordracht om zestig miljoen euro te reserveren voor de Westelijke Randweg van Alkmaar. Een reeks van projecten was daarbij opgenomen. Voor de kruising Nollenweg/N242 waren geen concrete plannen, met uitzondering van een denkrichting, die vijftien miljoen euro zou kosten. Zicht op realisatie was er niet.

Eind van dit jaar/begin volgend jaar zal de provincie in samenspraak met de regio Alkmaar-Heerhugowaard met een plan voor de N242 komen. Het betreft een integraal plan dat samenhangt met plannen voor woningbouw. Een van de knelpunten op de N242 is de kruising met de Nollenweg. De gemeente Alkmaar kwam met het verzoek om bij te dragen aan de realisatie van een keerkom. Schepen die nu in Haven C aanmeren moeten nu doorvaren onder de Leeghwaterbrug door om uiteindelijk in Alkmaar te kunnen keren. Vervolgens varen deze schepen terug richting het Noordzeekanaal. Vanuit dat perspectief kan men zich afvragen of moet worden geïnvesteerd in de Nollenweg, waarbij niet bekend is

hoe het zich verhoudt tot het totaal van de N242 aan ontsluiting en waarvoor nog geen concreet plan ligt dat kan worden uitgevoerd, terwijl een keerkom de doorstroming op de N242 ten goede komt, omdat het aantal brugopeningen kan worden beperkt. Daar staat tegenover dat er in coalitie een ambitie staat verwoord om meer in te zetten op vervoer over water. Schuttevaer is enthousiast over het plan voor een keerkom. Het college vond een keerkom te beperkt. In het kader van de ambitie om te komen tot een modaliteitsshift en een logistieke ketenreis zou nagedacht moeten worden over de mogelijkheden van overslag op die plek. Schepen vanaf het Noordzeekanaal kunnen daar containers overslaan op kleinere, elektrische vrachtwagens. Op die manier wordt een drietrapsraket gecreëerd met de haven van Amsterdam, een haven in het midden bij Alkmaar en een in Den Helder.

Alkmaar werkte een en ander uit in een plan. Op de N242 wordt doorstroming gecreëerd. Aan vervoer over water wordt een impuls gegeven. Bedrijvigheid op bedrijventerrein Boekelermeer wordt gestimuleerd. Het voorstel is in overleg en met instemming van Alkmaar. Het gaat om niet meer dan een reservering om realisatie mogelijk te maken. Totaal zal het gaan om twintig miljoen euro. De provincie heeft een reservering gemaakt van zeven miljoen euro, op voorwaarde van Alkmaar om de businesscase verder te kunnen uitwerken. Als het plan goed is uitgewerkt en voldoet aan de eisen is er geld beschikbaar. Met de Staten zal het plan worden besproken in het kader van Slimme en schone logistiek en de vraag of het bijdraagt aan de plannen voor de N242. Een ander traject betreft de doorstroming van N242 richting Heerhugowaard. De woningbouwopgave in dat gebied is groot en vraagt veel als het gaat over de bereikbaarheid. In dat traject zou het college de Nollenweg willen meenemen.

Bij interruptie vraagt mevrouw Kuiper (CDA) over project 7 (Realisatie Verkeersmanagementplan) waarbij de reservering daarvoor is verhoogd van een naar drie miljoen euro, hoe dit zich verhoudt met het ontwikkelen van een plan voor de N242. Komt er in het kader van de Nollenweg een nieuw project bij?

Gedeputeerde **Olthof** licht toe dat het Verkeersmanagementplan een bestaande reservering is. Dat waar de gedeputeerde op doelt is gekoppeld aan het groot onderhoud, dat medio 2025/2027 plaatsvindt. Samen met de regio wordt bekeken wat er aan infrastructuur moet gebeuren om de doorstroming te verbeteren en veiliger te maken. De gemeenten willen verder, maar willen wel weten of de provincie bereid is om daarvoor middelen te reserveren om de plannen haalbaar en betaalbaar te maken. Bij groot onderhoud wordt gekeken naar koppelkansen. Vanuit Alkmaar zijn concrete ambities om te investeren in de haven Boekelermeer. De gemeente heeft daarvoor zelf onvoldoende middelen. De investering zorgt ervoor dat de provincie haar ambitie ten aanzien van vervoer over water kan stimuleren. Daarnaast draagt het plan bij aan de doorstroming van de N242. Het college vindt dat een goed plan. Andere oplossingen voor knelpunten op de N242 zullen ook aan de orde komen. Daarvoor zullen middelen nodig zijn. Niet alle middelen zijn aanwezig, waardoor het altijd een kwestie van keuzes maken zal zijn. Het plan voor de haven bij Boekelermeer komt in dat traject nog terug.

De risicobuffer werd genoemd. De gedeputeerde merkt op dat er altijd risico's zijn. Voor Rijkswaterstaat is elke euro die betaald moet worden een lastige. De opgave op het gebied van infrastructuur voor I & W is enorm. Er zijn grote tekorten. Als het gaat over nieuwe investeringen dan verwijst het ministerie naar coalitieonderhandelingen en programma's die er zijn.

Provincie Noord-Holland en de gemeenten Alkmaar en Heerhugowaard vinden deze investering in een betere doorstroming op de Kogendijk de moeite waard. Er is een risicobuffer. Mogelijk moeten voornoemde drie partijen de middelen voor het project voorschieten, zodat het kan worden gerealiseerd. Rijkswaterstaat kan met een investering van anderhalf miljoen euro een heel mooie ontwikkeling mogelijk maken. Daarbij ligt dit voornemen er al lang en is het belangrijk om er mee door te gaan.

Alkmaar kan het plan pas verder uitwerken als de provincie bereid is een bijdrage te leveren. De harde eisen en afspraken moeten nog worden uitgewerkt.

In de Boekelermeer komen veel nieuwe bedrijven die op energietransitie en waterstof geconcentreerd zijn. Dergelijke bedrijven passen in de ambities en leveren een bijdrage aan alle opgaves die er zijn. De logistiek van Noord-Holland kan op deze manier door vervoer over water worden verbeterd. Er zijn uiteindelijk steeds minder plekken waar nog schepen kunnen aanleggen. Om vervoer over water verder te kunnen bevorderen zal vaker aan overslagpunten moeten worden gedacht.

Tweede termijn:

Mevrouw **Van Geffen** (VVD) wenst dat er een concrete planning komt voor de verbetering van de N242. Die planning kan ook bij het IMPI worden afgegeven.

In reactie op de heer Steeman wijst mevrouw Van Geffen erop dat er belangrijke buslijnen via deze route gaan. Ook gaat er veel vrachtverkeer over de route N242. Het gaat niet alleen over autoverkeer.

De heer **Steeman** (D66) wijst erop het autoverkeer de overhand heeft. Hoe minder auto's er rijden hoe minder doorstroming er is voor busverkeer en transport. De insteek op het verminderen van autoverkeer zou ook een positief punt voor de VVD moeten zijn.

Mevrouw **Van Geffen** (VVD) vindt het verminderen van autoverkeer niet realistisch wanneer in de regio duizenden woningen worden gebouwd.

Mevrouw **Van der Waart** (GL) complimenteert gedeputeerde. Zijn uitleg over de inzet op een keerkom en de overslag van goederen over water heeft veel duidelijkheid gegeven. Wat GL betreft kan de voordracht als hamerstuk worden doorgeleid.

De heer **Klein** (CU) bedankt voor de uitleg over het ontstaan van het voorstel. Toch staat de motivatie in de voordracht 'andersom' verwoord, dan wat de gedeputeerde nu zegt.

De CU-fractie heeft behoefte aan een betere onderbouwing van de stelling dat de haven daadwerkelijk een bijdrage kan leveren aan het verminderen van autoverkeersdruk. Zijn er bedrijven die hun logistieke processen via water willen laten lopen? Het gaat wel om 7,5 miljoen euro als investering. Die mag niet zijn gebaseerd op wensdenken. Komt dit project in het IMPI, of gaat de financiering via een directe subsidie? Als het laatste het geval is, is er dan nog een moment dat Provinciale Staten kunnen aangeven wel of niet akkoord te zijn met het uitvoeren van de plannen.

Gedeputeerde **Olthof** vertelt dat kleine projecten worden opgenomen in het IMPI. **De gedeputeerde zegt toe met een tijdsplan te komen voor grote investeringen in de 'totale N242'.**

Bij de keerkom gaat het om een subsidie aan derden. De Provincie is geen eigenaar en kan het project dus ook niet opnemen in het IMPI. Het project komt terug op de lijst van subsidies buiten uitvoeringsregeling. Een aantal zaken moet nog verder worden uitgewerkt om inzichtelijk te maken of het plan gaat voldoen aan de ambities en subsidie-eisen.

Bij de Nollenweg is gekeken naar de relatie met het coalitieakkoord. De vraag speelde of dit wel een investering is die de provincie moet doen als zij ook ambities heeft ten aanzien van vervoer over water. Alkmaar heeft vervolgens een plan opgesteld. Bekeken is, dat wanneer de provincie daarin mee zou gaan, of het gerechtvaardigd is om vanuit het project Nollenweg een reservering te doen. De Leeghwaterbrug hoeft minder vaak geopend en het plan draagt bij aan de logistiek in Noord-Holland. Daaruit kwam naar

voren dat het voor de provincie wel meer moest zijn dan een keerkom. Om 7,5 miljoen euro te investeren in een plan om alleen schepen te laten keren, dan is de ambitie te mager.

Alkmaar wil graag verder. Als Provincie Noord-Holland de reservering doet, dan verder worden gegaan met de uitwerking en een toetsing. De vrijblijvendheid is er dan wel af. Provinciale Staten worden meegenomen in het traject waaruit blijkt of verwachtingen worden waargemaakt. Indien nodig worden Provinciale Staten tussentijds geïnformeerd.

Bij interruptie merkt de heer **Klein** (CU) op dat hij meer wil dan geïnformeerd te worden als Provinciale Staten. Hij vraagt om een betere onderbouwing of dit een goede investering is. Een optie is om het proces op te splitsen. Op basis van dit besluit kan richting Alkmaar worden aangegeven dat de gemeente verder kan gaan met de uitwerking van het plan. Uiteindelijk moet er een goed onderbouwd plan liggen, waarover Provinciale Staten zullen gaan oordelen.

Gedeputeerde **Olthof** vraagt om korte schorsing.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor enkele minuten.

Schorsing 21.26 - 21.30 uur

De **voorzitter** heropent de vergadering.

Gedeputeerde **Olthof** zegt dat het punt van de heer Klein terecht is. Het is goed om de eisen, die worden gesteld, met Provinciale Staten te bespreken. De gedeputeerde kijkt nog in welke vorm dat kan plaatsvinden. Provinciale Staten worden meegenomen in de voorwaarden ten aanzien van het Plan van Aanpak. De gedeputeerde geeft wel mee dat de voordracht staat. Ten aanzien van het Plan van Aanpak kunnen GS en PS elkaar vinden, maar de vrijblijvendheid is er dan wel vanaf.

De heer **Klein** (CU) vindt dat een mooi voorstel. Als het college criteria opneemt in het Plan van Aanpak dan zou het onverhoopt kunnen gebeuren dat Provinciale Staten kunnen stellen dat het plan dat er ligt niet voldoet aan de gestelde criteria. Het college zal dan toch niet zomaar subsidie geven?

Gedeputeerde **Olthof** bevestigt dat als niet wordt voldaan aan de criteria, die verbonden zijn aan een subsidie, dan zal ook geen subsidie worden gegeven.

De **voorzitter** constateert dat de besluitvorming, zoals die in de stukken staat, procedureel niet verandert. De vraag is of de voordracht besproken moet worden in Provinciale Staten, of dat deze kan worden doorgeleid als hamerstuk.

De heer **Klein** (CU) houdt graag de mogelijkheid open om de voordracht nog kort te bespreken in Provinciale Staten.

De **voorzitter** stelt voor de voordracht als hamerstuk voor Provinciale Staten aan te merken, met de mogelijkheid om deze te onthameren.